

Tað er stór skomm at vit innflyta kjøt

Nú fletta tey eisini fyri fólk. Tað hevur fingið avbera góða undirtøku og tey hava longu fingið 1.000 seyðir at fletta

Stjórin í Mjólkarvirkinum Eirikur Thorvaldsson, og Poul Michelsen hava okkurt at prátta um. Poul Michelsen brúka nógva mjólk, tí hann hevur einasta ísvirkið í landinum (Mynd: Jens Kr. Vang)

Tá ið føroyskir bøndur tóku seg saman og stovnaðu mjólkarvirkið, vóru tað nóg sum ristu við høvðinum. Nú hava tey fingið annað at síggja.

ÁKI BERTHOLDSEN

Mjólkarvirkið Búnaðarmanna er eitt væleydnað virki.

Tá tað varð stovnað fyri 17 árum síðani, ristu mong við høvðinum.

Men tað gingið ikki meiri enn eini átta ár, so var virkið ov lítið.

Nú hevur so mjólkarvirkið bygt út fyri 15 milliónir.

Eirikur Thorvaldsson, stjórin sigur, at umstøðurnar vóru nú blivnar so vánaligar, at tað slapst ikki undan at byggja út.

Í veruleikanum hava vit gjørt ov nóg ymisk sløg á mjólkarvirkinum. Nóg av tí, sum ikki verður selt so nóg av, hevur verið tungt at fáast við tá ið tað hevur verið so trøngt.

Eirikur Thorvaldsson sigur, at úthyggingin er fyrst og fremst fyri at gera tað livilig at gera tað, tey nú gera.

Men tað er eisini lagt upp fyri, so at okkurt nýtt kann roynast.

– Nú fara vit út í stóru verð at njósnast eftir, hvat tey gera burtúr mjólk og sum gongur væl.

Nú skuldi hølistørvurin verið nøktaður nógur ár fram, heldur hann

Men hann sigur, at mjólkarvirkið fer í hvussu so er at leggja seg eftir juice-marknaðinum, tí tað eru góðar umstøður til nú.

Mjólarkvotan hækkar

Hann sigur, at ætlanin er eisini at pakka Long Life mjólk, tað er mjólk, sum heldur sær leingi.

Men tað er ikki ein stóur marknaður, um 400 tons um árið.

Stjórin í MBM sigur, at sum er, er tað sera trupult at stýra mjólkarvirkni so neyvt, at tað altíð er nokk.

Tað er so ymiskt, hvussu nóg mjólk er, alt eftir, nær neytini kálva.

– Og fyri at sleppa undan at stoyta ov nógva mjólk burtúr, tá ið mest er, eru kvoturnar í lægra lagi.

– Men vit sleppa ikki undan at stoyta burtúr, tá ið nóg mjólk er. Hinvegin noyðast vit at innflyta mjólk, ta tíðina, ov lítið er.

Eirikur Thorvaldsson sigur, at nú farið verður undir Long Life mjólkina, slepst væntandi undan at stoyta mjólk burtúr, tí yvirskotið kann verða gjørt til Long Life. Tað fer eisini at bera í sær, at mjólarkvotan kann hækkast eitt sindur.

Somuleiðis er ætlanin at

fara undir onkrar nýggjar vørur, og nýggj frábrigdi av vørur, sum eru.

Hjálp til sjálvhjálp

Síðani mjólkarvirkið varð stovnað, er bygt omaná so líðandi.

–Fyrst fingið vit eina fóðurdeild. Síðani fingið vit eina maskin- og amboðsdeild, og nú hava vit sláturvirki.

Eirikur Thorvaldsson sig-

ur, at alt hetta er eitt slag av hjálp til sjálvhjálp fyri at tryggja mjólkarvirkinum so góða mjólk, sum tilber.

Herfyri fekk MBM hevur sláturvirkið, har bøndur kunnu fara við neytum, sum skulu drepast.

Og tað nýggjasta er, nú bjóðar sláturvirkið sær eisini at fletta fyri fólk.

Eirikur Thorvaldsson sigur, at tað hevur fingið góða undirtøku og teit hava

longu nú fingið einar 1.000 seyðir at fletta.

Prísurin fyri at fletta ein seyð er ymiskur, alt eftir, hvussu nóg fólk taka heim við sær av slaktinum.

– Taka tey bara krovið, haldið eg, at tað kostar einar 60-70 krónur at fletta ein seyð. Eitt sindur dýrari er tað, sum fólk eisini skulu hava avroð heim við. Og skulu tey eisini hava skinnið við, kostar tað um 150 krónur.

Alt virkseimið hjá MBM umsetur fyri einar 70 milliónir um árið, so tað er ein stór fyrirætla eftir føroyskum víðurskiptum.

Eirikur sigur, at tað ger tað væl biligari, at alt er undir felags umsiting, og at tað ber til at biðja um felags tilboð uppá maskinur og amboð.

– Einasti møguleiki er at fáa alt at bera seg, er at krækja alt uppí hvørt annað við felags umsiting, söludeild o.s.fr.

Tað er stór skomm

Annars heldur stjórin í MBM, at tað er stór skomm, at vit skulu noyðast at innflyta kjøt, tí tað hevði borið væl til at havt ov mikið av føroyskum kjøti.

– Okkara stóri trupulleiki er at fólk eru farin at eta nóg minni neytakjøt síðani óttin fyri neytakjøti tók seg upp. Av tí sama fáa ES bøndur so ónaturliga nógvan stuðul. Av tí sama kann kjøtið seljast fyri lítið og lætt.

Stjórin í MBM sigur, at av tí sama eru føroyskir bøndur ikki kappingarførir.

Hann heldur, at politikarar skuldi gjørt annað av teimum. Antin at sett toll á útlendska kjøtið, sum samsvavar prísdrumpingina, ella at stuðla føroyskum bøndum sum bøndur aðrastaðni verða stuðlaðir.

Hann heldur, at tað hevði ikki verið nakað løgdi, tí øll lond verja sína egnu framleiðslu. Og tað heldur hann eisini, at myndugleikarnir í Føroyum skuldu gjørt.

– Tað er ikki neyðugt, at

tollurin er so stóur.

– Varð ein króna sett uppá hvørt kilo av innfluttum kjøti, gjørdi tað neyvan mun hjá forbrúkarunum, men tað hevði gjørt ógíligan mun hjá føroyskum bøndum, um krónan varð latin teimum í stuðuli afturfyri.

Hjá teimum, vit kappast ímóti, er upp í 80% av söluprísinum stuðul.

– Tað ber til at fáa enskan búff til Føroyar fyri 12 krónur kilo. So onkustaðni er vinningurin stóur, tí nakað kostar hann í handinum, hóast hann er nóg biligari enn tað tað føroyska.

– Ein danskur bóndi fær einar 22-24 krónur fyri kilo fyri eitt ósundurskotið krov, so tað er ein ógígur studningur.

– Hann heldur, at hetta er lútvinnur við tí biliga kjøtinum. Triði heimurin verður sterkari og tað ganga ikki nóg ár, áðrenn tað verður matvørutrot. Fara kinesarar at drekka eina øl í part um dagin, verður korntrót í heiminum. So nóg rúgvur teirra nýtsla upp.

Stjórin í MBM heldur, at tað hevði saktans borið til at vit alt kjøt, sum varð etið í Føroyum, var føroyskt, eisini grískakjøt.

Hann heldur, at føroyskir bøndur mangla møguleikar fyri eykainntøkum.

– Hvát skuldi verið í vegin fyri, at føroyskir bøndur høvdu einar fimm, seks grísaahvølpur gangandi og so selt teir til ein grísaagard, at góða, til teir kundu verið dröpnir, spyr stjórin í MBM?

– Og hvát skuldi verið í vegin fyri at føroyskir bøndur høvdu nakrar grísar at gótt í einum seyðahúsið, sum annars stendur hálvtomt.

Tann nýggj parturin av mjólkarvirkinum ger tað nóg arbeiðsligari við tí, sum er, men hann ger tað eisini møgult at fara undir ymiskt nýtt: (Mynd: Jens Kr. Vang)

